

Akademia Młodego Ekonomisty

Ryzyko w procesie zarządzania dr Mirosław Wójciak

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
27 lutego 2012

Organizatorzy

Gdzie spotykamy się z ryzykiem?

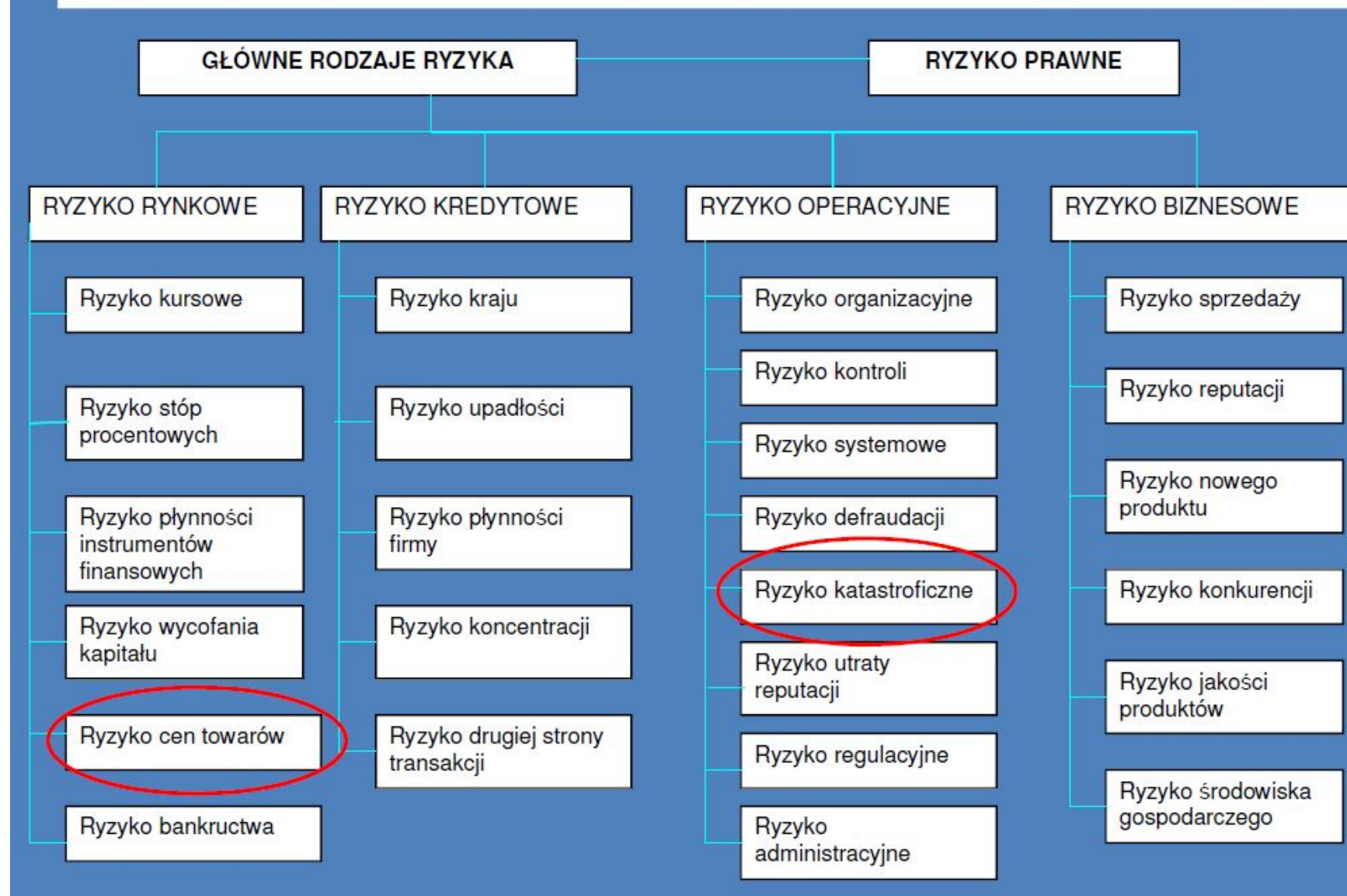
Praktycznie w każdej dziedzinie życia.

Ryzyko:

- prawne,
- medyczne,
- ryzyko siły wyższej,
- ryzyko polityczne,
- itd.

Szczególne miejsce ryzyko ma w ekonomii !!

PODSTAWOWE RODZAJE GRUP RYZYKA W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Źródło: W. Tarczyński, M. Mojsiewicz, *Zarządzanie ryzykiem*, PWE, Warszawa 2001, s.23

Skąd się bierze ryzyko?

Ryzyko wynika głównie z konieczności prognozowania, a zatem niepewność, co do przyszłości jest głównym czynnikiem występowania ryzyka.

Czynnik ryzyka jest to zdarzenie, działanie, które przyczynia się do powstania ryzyka lub jego zwiększenia / zmniejszenia.

Co to jest ryzyko?

Definicja ryzyka według *Małego słownika języka polskiego (1969)*:

„Przedsięwzięcie, którego wynik jest nieznany, zależny od przypadku; możliwość, że coś się uda lub nie uda...”.

Jest to tak zwana negatywna koncepcja ryzyka.

Co to jest ryzyko?

Ryzyko jest też definiowane jako przedsięwzięcie, którego wynik nie jest znany (neutralna koncepcja ryzyka).

Czyli możemy sformułować dwa pojęcia ryzyka:

1. Ryzyko rozumiane negatywnie (ryzyko jako zagrożenie) – ryzyko oznacza możliwość nieosiągnięcia oczekiwanego efektu.
2. Ryzyko rozumiane neutralnie (ryzyko jako zagrożenie i szansa) – ryzyko oznacza możliwość uzyskania efektu różniącego się od oczekiwanego.

Czy lubimy ryzyko?

Jeśli nie lubimy, to dlaczego je podejmujemy?

Im wyższe ryzyko, tym większa premia...

Czy ryzyko można zmierzyć?

Jeśli nie możemy uzyskać konkretnej liczby, możemy powiedzieć, że coś jest mniej lub bardziej prawdopodobne.

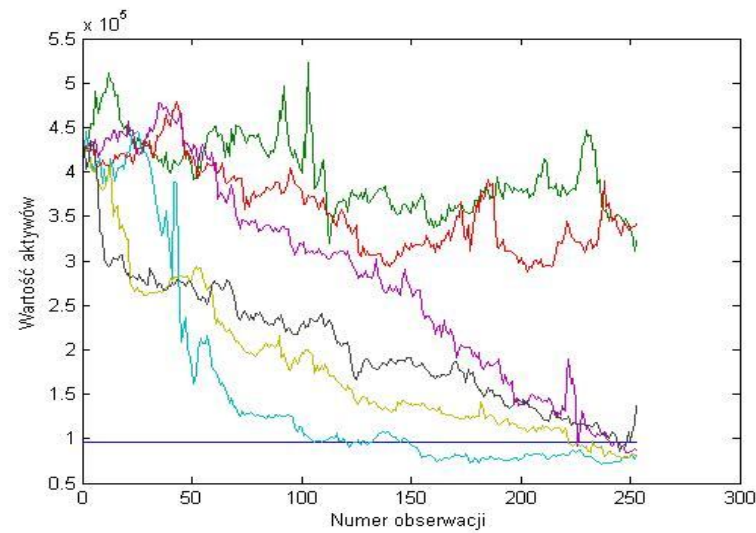
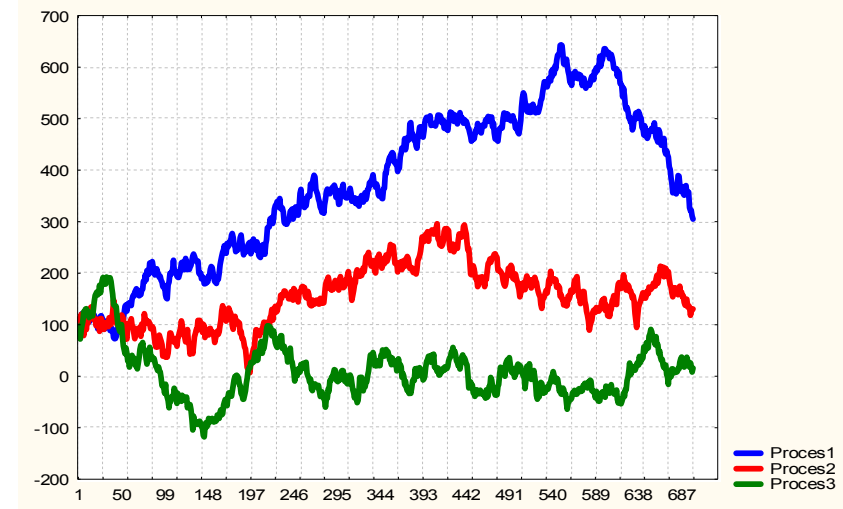
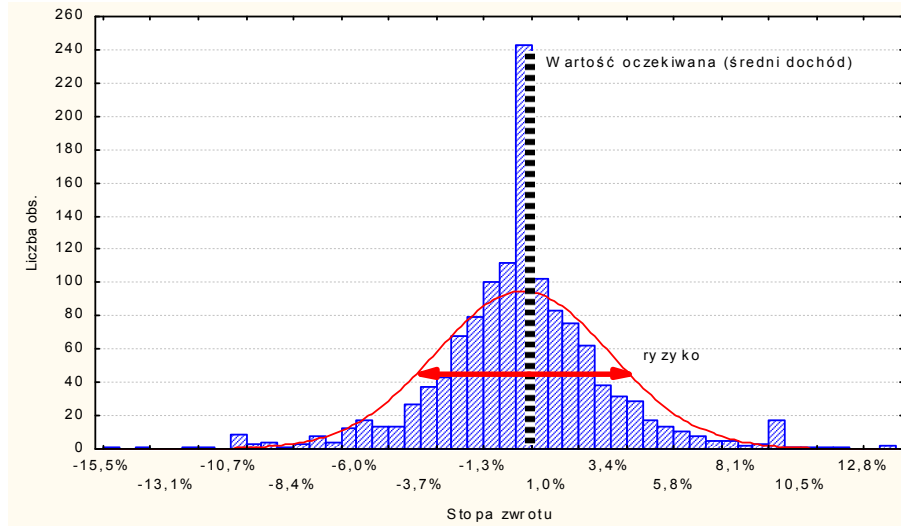
Jeśli nie można czegoś zmierzyć,
należy zmierzyć to tak, jak się da. (Knight)

Jak mierzymy ryzyko?

Modele matematyczne, statystyczne, ekonometryczne.

Pomiar ryzyka

Czy ryzykiem można sterować?

Najlepiej chyba jest go unikać 😊

Jeśli nie możemy go unikać to są od tego np. ubezpieczenia, gwarancje, odpowiednie instrumenty finansowe.

Czy ryzyko trzeba kontrolować?

Ryzyko występuje cały czas. Konieczne jest jego monitorowanie, aby w przypadku wzrostu ryzyka można było jemu przeciwdziałać.

Etapy zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem podmiotu (w uproszczeniu) obejmuje następujące etapy:

- Identyfikacja ryzyka – na jakie ryzyka jesteśmy narażeni?
- Pomiar ryzyka – jaki jest jego poziom?
- Sterowanie ryzykiem – najczęściej próba jego zmniejszenia do akceptowalnego poziomu.
- Monitorowanie i kontrola ryzyka – jak ryzyko zmienia się w czasie?

Stop!! Ryzyko czy niepewność??!!

W przypadku niepewności będziemy mieli do czynienia ze zmianami, dla których nie można oszacować prawdopodobieństwa wystąpienia.

W przypadku ryzyka wynik w przyszłości też nie jest znany, ale znane są jego alternatywy wraz z prawdopodobieństwami wystąpienia.

Ryzyko

Przykład 1

Gra 1

Kolega oferuje nam grę. Jeśli wypadnie orzeł przy rzucie monetą to kupuje nam Coca Colę 0,5l. Jeśli reszka to my musimy mu kupić ową butelkę Coca Coli.

Gra 2

Kolega oferuje nam grę. Jeśli wypadnie przy rzucie kostką jedno oczko lub dwa to kupuje nam Coca Colę 0,5l. Jeśli wypadną 3, 4, 5 lub 6 oczek to my musimy mu kupić ową butelkę Coca Coli.

Którą grę wybierzecie?

Niepewność

Przykład 2

Jakie jest prawdopodobieństwo, że 1\$ będzie jutro po 3,15 zł?

????!!!!!!

Ryzyko w procesie zarządzania
dr Mirosław Wójciak

Dziękuję za uwagę